

Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC

Studiul: „Consecințele pandemiei de COVID-19 asupra sectorului IT”

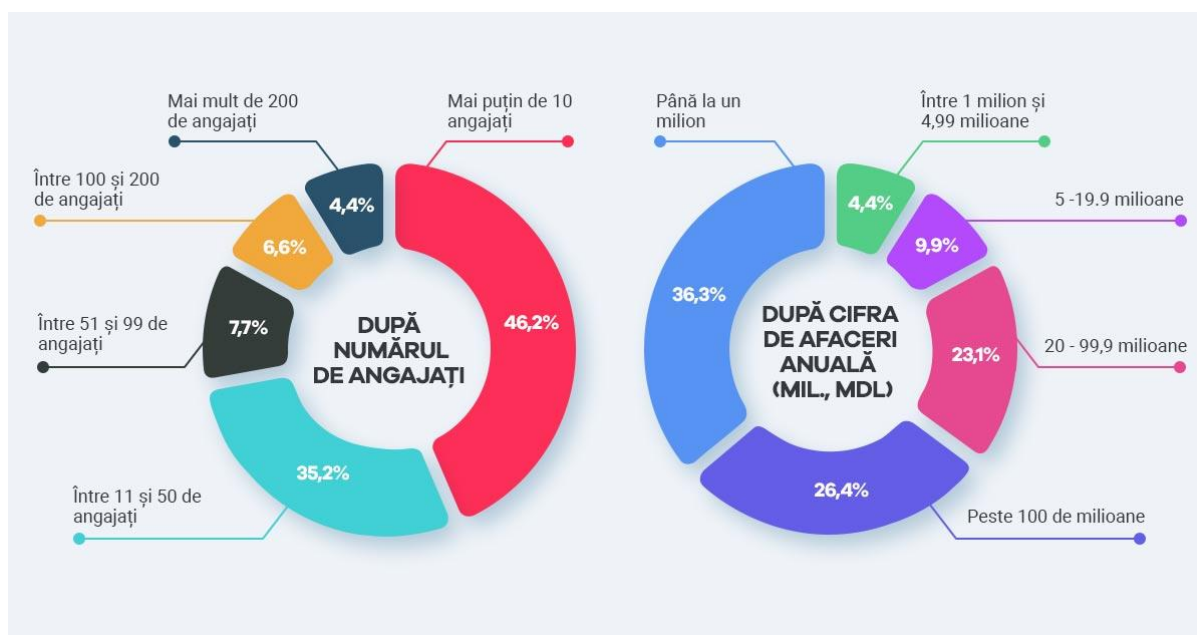
6 Aprilie, 2020

Cuprins

1. Structura companiilor TIC, după numărul de angajați	3
2. Structura companiilor TIC, după cifra de afaceri anuală	3
3. Piețele pentru serviciile prestate	3
4. Portofoliul de servicii, după tipul de servicii și categoria de consumatori	4
5. Provocările sectorului pentru următoarea perioadă	5
6. Prognoze privind reducerea veniturilor în următoarea perioadă	5
7. Estimări privind reducerea vânzărilor pentru următoarele 3-6 luni.....	6
8. Perioada de activitate, fără reducerea locurilor de muncă	7
9. Dificultățile cu care se confruntă compania	8
10. Măsurile întreprinse pentru depășirea dificultăților	8
11. Soluții care cred companiile că le vor fi utile în perioada următoare	9
12. Ce tip de suport va avea nevoie compania Dvs. în următoarea perioadă?	9

1. Structura companiilor TIC, după numărul de angajați

Sectorul IT rămâne a fi unul dintre principalele domenii strategice ale economiei naționale, cu o contribuție de 7% la Produsul Intern Brut al țării. La studiu au participat 91 de companii, dintre care 46,2% au mai puțin de 10 angajați, 35,2% numără până la 50 de oameni, 7,7% au până la 100 de lucrători, 6,6% - până la 200 și 4,4% dintre firme oferă locuri de muncă pentru mai mult de 200 de persoane.

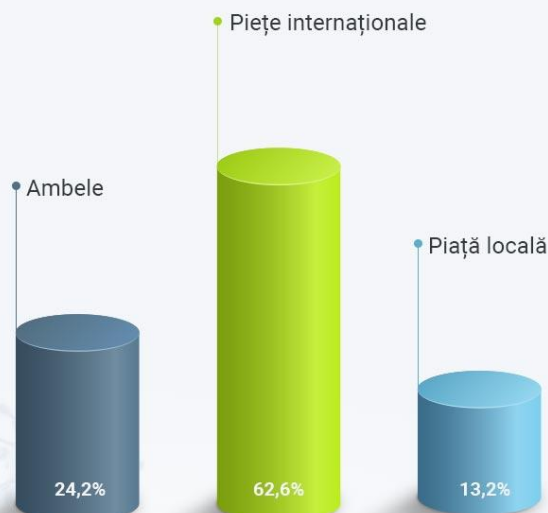
2. Structura companiilor TIC, după cifra de afaceri anuală

Majoritatea startup-urilor participante la studiu au indicat că anual au o cifră de afaceri de până la un milion de lei moldovenești (26,4%), între un milion și 4,99 milioane de lei (36,3%) și între 5 și 19,9 milioane de lei moldovenești (23,1%). Doar 9,9% dintre cei care au răspuns sondajului au indicat venituri de până la 99,9 milioane de lei, iar 4,4% dintre respondenți au indicat sume de peste 100 de milioane.

3. Piețele pentru serviciile prestate

Până la izbucnirea pandemiei provocate de COVID-19, 62,6% dintre companiile participante la studiu elaborau servicii și produse destinate piețelor internaționale și 13,2% - pentru piața locală. La fel, 24,2% dintre respondenți au indicat că în portofoliul de clienți erau reprezentanți locali și externi.

Piețele pentru serviciile prestate

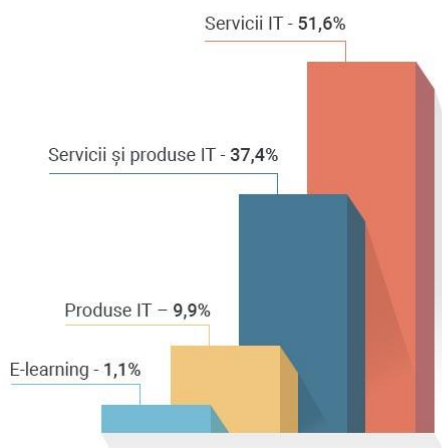

4. Portofoliul de servicii, după tipul de servicii și categoria de consumatori

Mai mult de jumătate dintre respondenți (51,6%) au indicat că startup-urile din care fac parte oferă servicii IT. Studiul mai arată că 9,9% dintre companii elaborează produse IT, iar 37,4% - produse și servicii.

Cât privește industriile pentru care sunt elaborate serviciile și produsele IT, participanții au indicat domeniile: financiar-bancar (31,9%), retail (30,8%), divertisment (27,5%), educație (15,4%), turism (16,5%), medical (9,9%), asigurări (8,8%), telecom, dezvoltare internațională, agro-alimentar și automotive câte 2,2% fiecare. Aproximativ 1,1% dintre participanți au indicat următoarele industrii: vinicolă, petrolieră, vânzări pentru evenimente sportive, marketing, e-commerce, HoReCa etc.

PORTOFOLIUL DE SERVICII, DUPĂ TIPUL DE SERVICII

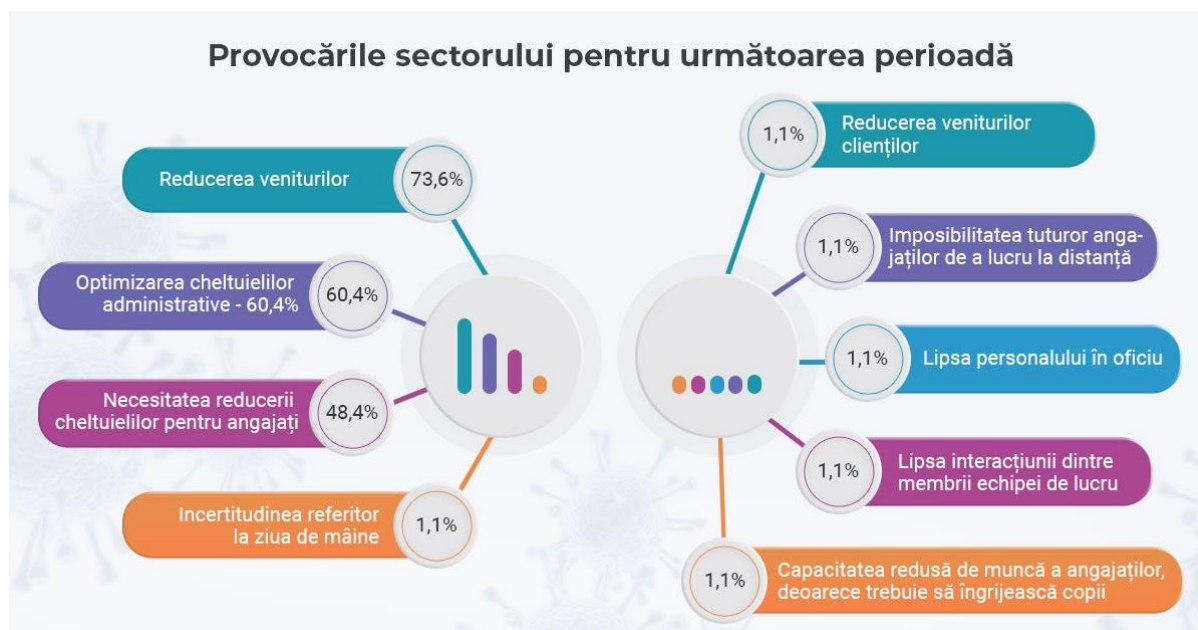
PORTOFOLIUL DE SERVICII, ÎN FUNCȚIE DE INDUSTRIE

Financiar-bancar	31,9%	HR	1,1%
Retail	30,8%	Industria auto	1,1%
Divertisment	27,5%	Inginerie	1,1%
Educație	15,4%	Logistică	1,1%
Turism	16,5%	Transporturi	1,1%
Medical	9,9%	Imobiliare	1,1%
Asigurări	8,8%	Forex	1,1%
Telecom	2,2%	Manufactură	1,1%
Dezvoltare internațională	2,2%	Consultanță	1,1%

Agro-alimentar și automotive	2,2%
Vinicolă	1,1%
Petrolieră	1,1%
Vânzări pentru evenimente sportive și logistică	1,1%
Furnizori servicii de internet	1,1%
Marketing	1,1%
E-commerce	1,1%
HoReCa	1,1%
IT	1,1%
Credite ipotecare	1,1%

5. Provocările sectorului pentru următoarea perioadă

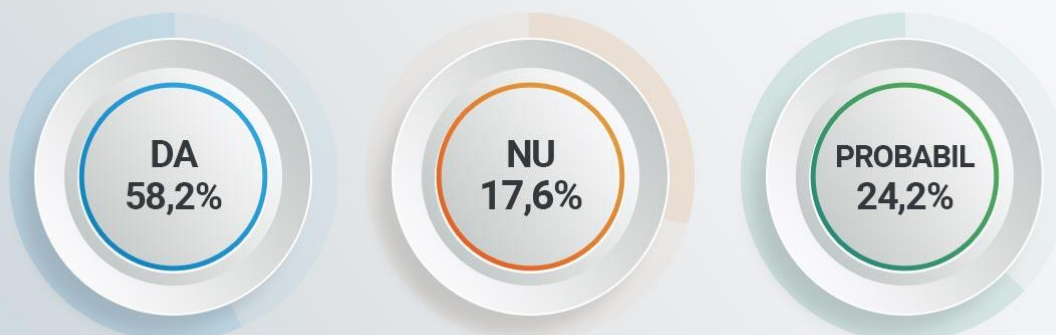
Reducerea veniturilor (73,6%), optimizarea cheltuielilor administrative (60,4%), necesitatea reducerii cheltuielilor pentru angajați (48,4%) sunt cele mai mari provocări cu care se pot confrunta companiile IT în următoarea perioadă. Studiul mai arată că printre alte dificultăți se numără incertitudinea referitor la ziua de mâine, reducerea veniturilor clienților, imposibilitatea tuturor angajaților de a lucra la distanță, lipsa personalului în oficiu, dar și capacitate redusă de muncă, deoarece trebuie să îngrijească copii.

6. Prognoze privind reducerea veniturilor în următoarea perioadă

Totodată, reprezentanții companiilor IT au menționat cu certitudine că pentru perioadă următoare se așteaptă la reducerea veniturilor (58,2%). Mai optimiști sunt însă 17,6% dintre respondenți care au răspuns cu „nu” și 24,2% cu „probabil”.

PROGNOZE PRIVIND REDUCEREA VENITURILOR ÎN URMĂTOAREA PERIOADĂ

7. Estimări privind reducerea vânzărilor pentru următoarele 3-6 luni

Mai mult, pentru următoarele două trimestre, companiile IT și startup-urile din domeniu estimează că vânzările se vor reduce considerabil, după cum urmează:

- Cu 10% - 11,8 % dintre respondenți
- Între 10%-20% - 25% dintre respondenți
- Mai mult de 20% - 47,1% dintre respondenți
- Cu 30% - 1,5% dintre respondenți
- Cu mai mult de 30% - 40% - 1,5% dintre respondenți
- Cu mai mult de 40% - 1,5% dintre respondenți
- Cu 50% - 1,5% dintre respondenți
- Cu 70% -1,5% dintre respondenți
- Cu 80% -2,9 dintre respondenți

Totodată, 1,5% dintre respondenți au indicat că deja veniturile li s-au redus cu 97%. La polul opus, câteva companii (1,5%) au menționat că se așteaptă la creșteri ale veniturilor, iar această perioadă le poate aduce proiectele necesare pentru dezvoltarea afacerii.

ESTIMĂRI PRIVIND REDUCEREA VÂNZĂRILOR PENTRU URMĂTOARELE 3-6 LUNI

8. Perioada de activitate, fără reducerea locurilor de muncă

Participanții la studiu, companiile IT, au răspuns că sunt în stare să mențină activitatea companiei și în același timp să-și onoreze plățile fără reducerea locurilor de muncă timp de o lună (11%), două luni (18,7%), trei luni (27,5%), o perioadă mai lungă de timp (29,7%), deloc (9,9%), șase luni sau doar cu condiția tăierilor salariale de 70% (1,1%).

PERIOADA DE ACTIVITATE FĂRĂ REDUCEREA LOCURILOR DE MUNCĂ

- Deloc - 9,9%
- O perioadă mai lungă de timp - 29,7%
- Este capabilă - 1,1%

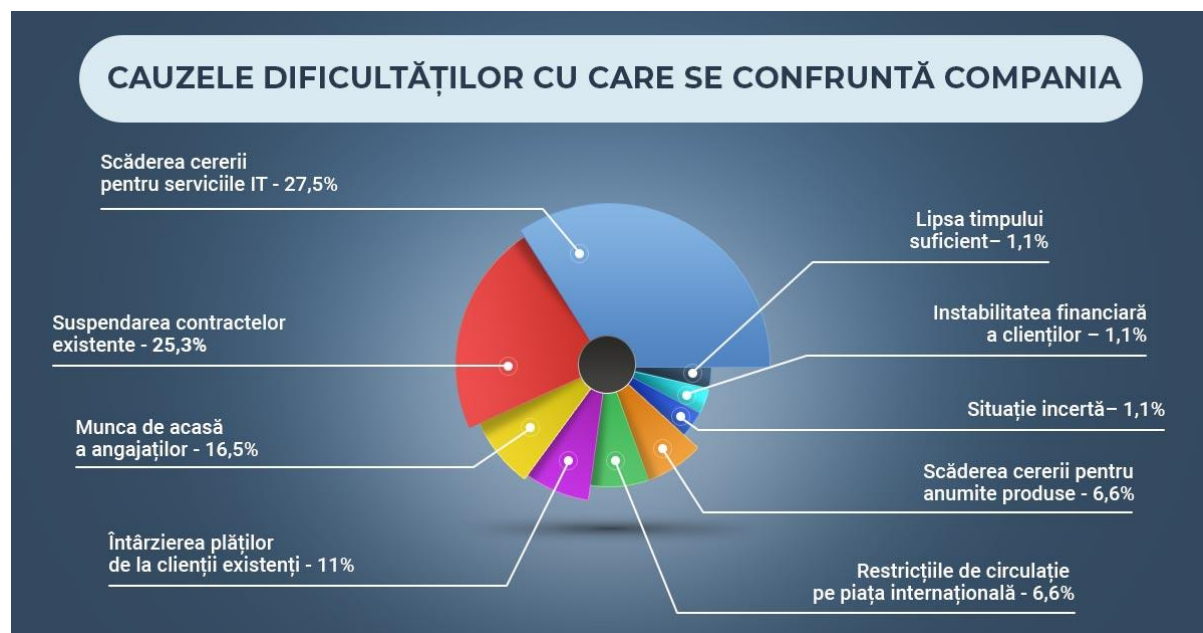
- 50%
- 70%
- 1%

- 1 lună - 11%
- 2 luni - 18,7%
- 3 luni - 27,5%

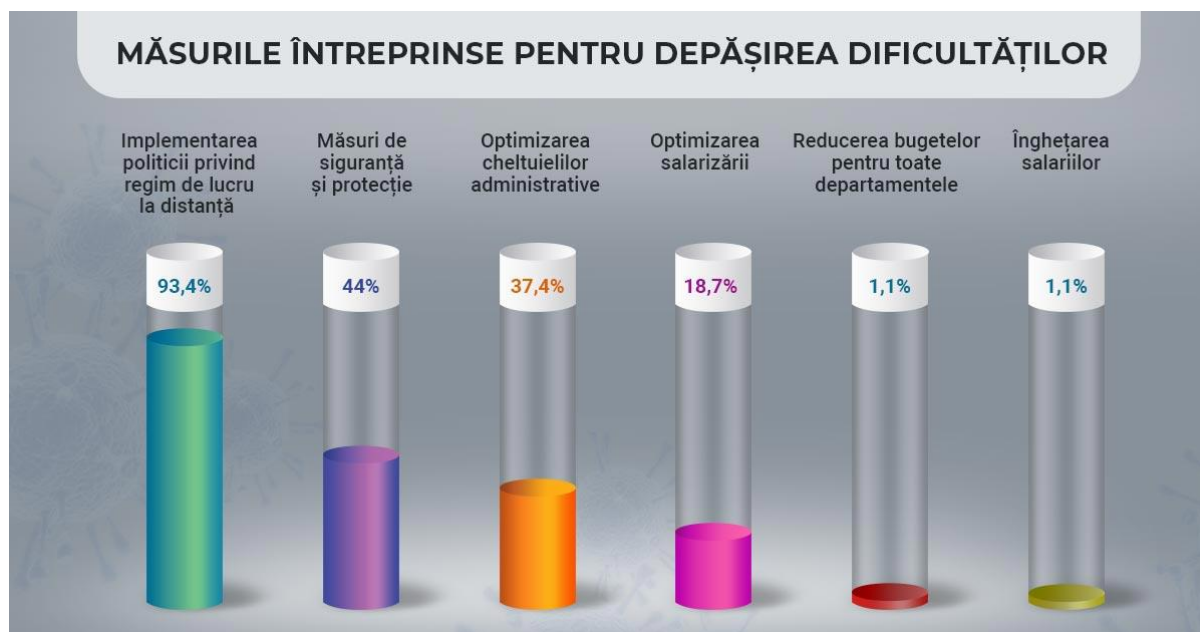
9. Dificultățile cu care se confruntă compania

Cele 91 de companii IT din Moldova, care au participat la studiu, au menționat că principalele dificultăți cu care se confruntă, în urma pandemiei sunt suspendarea contractelor existente (25,3%), scăderea cererii pentru serviciile IT și pentru produsele companiei (27,5%), munca de acasă a angajaților (16,5%), întârzierea plăților de la clienții existenți pentru serviciile prestate deja (11%), scăderea cererii pentru servicii/produse specifice ale companiei (6,6%), restricțiile de circulație impuse pe piața internațională (6,6%) etc.

10. Măsurile întreprinse pentru depășirea dificultăților

Situația de criză cere acțiuni potrivite pentru ajustarea procesului de muncă la noua realitate. Astfel, de la instituirea stării de urgență, companiile IT au adoptat o serie de măsuri ce au ca scop depășirea dificultăților cauzate de pandemie. Printre acestea se numără : implementarea politicii privind regim de lucru la distanță (93,4%), măsuri de siguranță și protecție (44%), optimizarea cheltuielilor administrative (37,4%), optimizarea salarizării (18,7%). La fel, printre alte măsuri adoptate de companii au mai fost menționate și reducerea bugetelor pentru toate departamentele (1,1%), înghețarea salariilor (1,1%) etc.

11. Soluții care cred companiile că le vor fi utile în perioada următoare

În studiu, participanții au menționat și principalele măsuri care cred că i-ar putea ajuta să depășească criza. Printre acestea se numără:

- returnarea unei părți a taxelor plătite
- suport din partea statului pentru menținerea angajaților în timpul șomajului tehnic, granturi sau împrumuturi pentru dezvoltarea de noi produse
- amânarea scadenței pentru plata impozitelor
- finanțarea companiilor mici și mijlocii din partea partenerilor externi de dezvoltare, care la rândul lor pot oferi împrumuturi
- reducerea impozitelor și stimulente pentru contractele de închiriere
- scăderea costurilor fixe, a celor administrative, reducere prețurilor pentru chirie
- servicii juridice și de consiliere pentru pregătirea documentelor legale necesare
- creșterea numărului de ore lucrate, reducerea cheltuielilor
- facilități fiscale pentru rezidenții parcurilor IT
- suport guvernamental pentru optimizarea costurilor pentru menținerea angajaților
- politici fiscale
- credite avantajoase cu garanții externe
- acces ușor la surse de finanțare
- organizarea de cursuri online pentru diferite domenii IT
- vacanță fiscală, subvenții financiare, împrumuturi salariale
- investiții
- simplificarea reglementărilor privind regimul de muncă
- comunicarea și informații utile pentru condițiile fiscale.

12. Ce tip de suport va avea nevoie compania Dvs. în următoarea perioadă?

Inițiatorii studiului au venit cu o serie de propuneri pentru suportul oferit pentru perioada următoare. Astfel, respondenții au menționat că au nevoie de actualizări interne ale măsurilor întreprinse de Guvernul RM (da – 70%), acces la informații externe (da -51%), acces la finanțare (da - 49%), traininguri (31%).

Mai mult, în șirul măsurilor de suport oferite, reprezentanții IT au indicat că au nevoie de :

- resurse financiare și acces la finanțare pentru a plăti angajații,
- suport pentru dezvoltarea de noi produse pentru reconversia portofoliului de clienți,
- întâlniri și sesiuni online de consiliere pentru împărtășirea experienței
- suport legal specializat pentru companii
- împrumuturi, finanțări și ajutor financiar
- reducerea impozitelor pe perioada pandemiei
- platforme de comunicare și noi cursuri de specialitate pentru educarea noii forțe de muncă la cererile reale ale pieței.